

JACKi ZPRAVODAJ

KULTURA ~ SPORT

11/2023

www.jackijablunkov.cz

FILIP LYSEK

řemeslník, řezbář a farmář

více na str. 6

PROŽÍVÁNÍ ZÁRMUTKU PO SMRTI BLÍZKÉ OSOBY

Až budete číst tyto řádky, budeme vzpomínat na naše zemřelé při památce zesnulých – lidově dušiček. V těch dnech více myslíme na své blízké, kteří už byli povoláni na věčnost.

V prvních dnech po smrti blízkého nám člověka prožíváme silný zármutek. Takový člověk je znepokojen a pravděpodobně se nebude chovat hlučně, spíše tiše.

Je moc těžké přijmout, že milovaný člověk odešel. Pozůstalý často prožívá období nespavosti a někdy i halucinací, když si „představuje“, že jeho blízký tu stále ještě je. Vdovy dál prostírají pro svého manžela, vdovci automaticky, když ráno vstávají, promluví na svou manželku. Není obvyklé, že potom lidé vstoupí do stadia popírání, kdy odmítají přijmout smrt dotyčného jako skutečnost. Některým lidem to trvá celý rok i déle, než jsou schopni mluvit o smrti jejich milované osoby. Po přijetí smrti jako skutečnosti může přijít období hněvu, kdy si zarmoucený člověk klade otázku: Co jsem komu udělal, že jsem se dočkal takových věcí? Proč to muselo potkat právě mne? Vždyť to byl takový dobrý člověk. Někteří lidé prožívají po ztrátě někoho blízkého silné sebeobviňování. Zaplaví je pocit, že nebyli takovou oporou manželovi nebo manželce, jakou být měli. Stále mají v paměti dřívější hádky a obviňují se za to, že nejednali lépe. V určitém bodě začne zarmoucený přebudovávat svůj život a přizpůsobovat se ztrátě. Někdy to trvá dlouhou dobu, jindy to může přijít velmi brzy. To závisí na charakteru dotyčného jedinice. Ne všichni, kdo prožili takovou ztrátu, procházejí obdobím zármutku těžce.

Z toho všeho vyplývají dvě důležité otázky. Jak mám zvládat své city, když mi někdo blízký zemře? Jak mohu pomoci druhým, kteří se v takové situaci ocitnou? Zde jsou návrhy různých lidí, jak se na podobnou událost můžeme lépe připravit.

Je třeba vědět, že podobné pocity, jaké máme my, prožívá spousta jiných lidí. Je to běžná lidská zkušenost a je třeba ji brát jako jev normální, nikoliv chorobný. Pamatuj, že je v pořádku, když člověk pláče nebo vyjadřuje svůj hněv. Zármutek je normální způsob uvolňování potlačovaných emocí. Máme zahájit proces truchlení.

Člověku, který prožil těžkou ztrátu, můžeme pomoci už i tím, že mu budeme nablízku. Není ani tak nutné, abychom mu dokázali říci slova útěchy. Stačí, když mu budeme nablízku a vyslechneme ho. Lidé, kteří prožili těžkou ztrátu, potřebují být jak o samotě, tak ve společnosti. Když má člověk potřebu se z něčeho vypovídat, učme se být dobrým posluchačem. Nebojme se jít za někým starším, komu důvěřujeme a poprosit ho o radu.

Je důležité, když člověk má víru v posmrtný život a ví, že duše zemřelého žije dále. A proto modlitba za zemřelého je „ekonomicky“ výhodná, protože zemřelí se mohou přimlouvát u Boha za nás živé.

P. Alfréd Volný, farář

Vánoce s Bohemia Voice

25/11/2023 v 16:00

Jablunkov, Kostel Božího Těla

Bohemia Voice

Vstupenky

Předprodej v JACKi, dospělí 150 Kč, senioři 100 Kč

Na místě: dospělí 190 Kč, senioři 150 Kč

GIROWO - GRÓŃ BACZÓW I SPIÓNCYCH RYCERZI

Z Planetarium Ślónskiego w Chorzwie łotrzymalimy łotrzejyni, że górolski grani, spiywani i skokani na jabłónkowskim Gorolskim Świyńcie mozie doprowadzić do silnych wstrzónsów skorzupy ziymskij, co mozie łobudzić Śpióncyh Rycerzi w Girowej i na Ciantoryji! I aji w skrajnym przypadku - jakby wsiecy Górole w Jabłónkowie na roz hipnyli i hoknyli "Ho!, ho!, hooooo!!!" - wstrzóns sejsmičný mozie przesunóc państwowe granice w jakisi inksi miyjsce!!! Je to tym barzij niebezpiećnie, że Rycerze z Girowej i Ciantoryji ślubowali przed zaśniyćim:

"Żadnym podłym czynem się nie splamić, Bogu samemu wiernie służyć, o zmiłowanie proszącym miłosierdzie okazać, wobec dam zawsze się dwornie zachowywać i z wszelką im spieszyć pomocą, w walce o sprawę niesłuszną i zysk ziemski na celu mającą udziału nie brać".

Co z tego wyniknie, uwidzimy na najbliżsim Gorolu. Ho, ho, ho, hooooo!!!

Jak napisoł w grupie "po naszymu" nasz kamrat Janek Michalik z Piosku "Sałasz na Girowej w Bukowcu zostoł siumnie sfocóny na archiwnej fotce z piyrwszigo wojynskigo łotniczego mapowania z 1937 roku. Idzie tam widzieć kolybe aji koszor i jak sie kiejsi koszorowanim gnojilo hale. Wtedy tam chodzywowali łowce wachować naszi przodkowie z łokolic Piosku i Bukowca, jako młode dziywki, czy pachocly chodzili do sałaziu na powinnóm słoźbym. W Bukowcu žije ród Chibidziurów (Malinczocy sie jim prawi), kierzi na Girowej baczowali. Naporynczili to tam smrekami zaleśnić przy kolektywizacyji górolskich gazdówek za kómónistów. Jeszcze tam ludzi nagnali, coby to na tam posadzili i choć sie jim to niepodobało, tak musieli iść na brygadym. Na sałaziu sie posalo "kolektywnie" łowce z całej dziedziny pore stówek roków. Wiater w Cziechosłowacyji za kómónistów fuczło łostro i silno. Ludzióm, kierzi gazdowali pola, lasy, wsziecko wtedy pobrali a rozgónili wielowiekowe pod Girowóm gazdowani".

Pochodziny nazwy "Girowa" ni ma jednoznacznie potwierdzóno. Istnieje na tyn tymat porym teoryji. Jedna ś nich prawi, izie nazwa ta mo wołoski korzynie. Według zaś tutejsij legyndy, kieróm łopowiadali se starzi górole z Bukowca, nazwa ta mozie być zwióznano z bitwóm pasterzi ze sałaziu na Girowej proti w zbójnikóm, kierzi na nich napadli. Tutejsi bacza o imiyniu Jura mioł darować swojóm łónkym dzieciom poległych w bitwie ze zbójnikami pasterzi. Stónd pochodzić by miała nazwa "Jurowa Łąka", kiero zostoła zniekszałćono przez zapisy szwabachóm w urzyndowym jynzyku morawskim na "Gurowa" i późnij "Girowa". Ścit Girowej był downij uważany za miyjsce zlotów ciarownic i ukrywanio zrabowanych skarbów przez beskidzkich zbójników.

„Miejsce zaś bitwy i pochowania opryszków na Girowej przekłetem było, przez wszystkich unikanem, bo tam tylko szatan i czarownice mieszkać się nie bały” - napisoł Paweł Zawada z Jaworzynki w 1935 roku.

Hufiec Rycerski w Girowej
*Jest podanie ludowe,
że w pieczarach Girowej
hufiec zakłety śpi,
czekając wolnych dni...
Rycerz obok rycerza
snu się każdy powierza,
a obok konia koń,
byś kładł na dłoni dłoń...
I podnoszą się głowy,
gdy idzie wstrząs dziejowy,
czekają, drząc na zew,
bo burzy się w nich krew...
A orszak czekać musi,
aż zagra baczy róg
z nad szałaśniczych dróg!
Zagra prędzej czy później!
Huk się zerwie, by w kuźni
spod młotów stu szedł stuk,
byś jądro skały tłukł.
Girowa się otworzy,
wypadnie orszak hoży
i pomknie lotem strzał,
budząc wolności szał!
Tak głoszą o Girowej
śląskie baśnie ludowe,
a w baśniach prawda tkwi,
choć przeczą ludzie źli...*

Napisoł ś.p. ks. Emanuel Grim, farorz istebniański

Z górolskim pozdrowiynim
Andrzej Suszka z Rupiynki łod Fiedora
(Foto: autor)

NOČNÍ LANCKORONA

Vernisáž výstavy
13.XI.2023 17:00 hod.

Galérie JACKi
Mariánské náměstí 1

Výstava potrvá
do 1.XII.2023

Artur Brocki

výstava fotografií

www.arturbrocki.com

Petr Sagitaris

29. 11. 2023 v 16.00 hod.
Jablunkov, knihovna

povídání o detektivkách

čtení z knihy

KAŽDOU PRÁCI DĚLÁM TAK, ABYCH BYL NA VÝSLEDEK HRDÝ, PROTO MĚ TO BAVÍ.

FILIP LYSEK

Celý život bydlí v Mostech u Jablunkova. Tam chodil i do základní školy. Vyučil se truhlářem, konkrétně obor: Truhlář dřevěných konstrukcí na Středním odborném učilišti v Trinci. Bylo to právě to, co ho bavilo nejvíc a nakonec se stalo i jeho povoláním. Není však jen řemeslníkem, ale také řezbářem a dokonce farmářem. Je vidět, že pochází od nás z „Goralije“, kde jsou lidé pracovití a ve svém úsilí trpěliví. Díky řezbářství už navštívil nespočet zemí, kde se účastnil sympozií a sbíral zkušenosti. Jeho díla jsou obdivuhodná a obdivuhodné je i to, kolik toho ve svém mladém věku už dokázal.

Jste oblečen stylově, je to farmářská košile?

Je to lněná pracovní košile s výšivkou a širokými rukávy. Vznikla kdysi jako pracovní oděv. Len byl v té době nejdostupnější materiál, je přírodní, a proto příjemný na nošení hlavně v létě. Je to pohodlné, cítím se v tom dobře a líbí se mi.

Vyučil jste se truhlářem. Bylo to vaše první povolání?

První povolání bylo v ACF, dnešní Vitalplast, kde jsem pracoval 2 roky hned po vyučení. Je to firma na plasty, vůbec nespojeno s mým vyučením ani zájmy. Dělal jsem tam už dříve brigády a měl to blízko, protože firma sídlí v místě mého bydliště. Věděl jsem, že tam dlouho nezůstanu. Chtěl jsem si něco našetřit a koupit si vlastní stroje na práci se dřevem. Už tehdy jsem se vždy po práci věnoval truhlářině.

Odkud se vzal ten zájem o práci se dřevem?

Kdysi se všechno dělalo svépomocí. To platilo i u nás doma, kdy si rodiče předělávali barák a otec si dokázal ze dřeva vyrobit třeba nábytek. Tehdy jsem to asi odkoukal, bavilo mě pomáhat a začal jsem vyrábět nějaké věci ze dřeva. Nejdřív to byly hračky, budky pro ptáčky. V 15 letech jsem si už dokázal vyrobit jednoduchý nábytek, postavil jsem si ze staré kůlny garáž pro své motorky. Zručnost mi byla prostě mnohem bližší, než studium.

Hned teda po těch 2 letech jste se stal živnostníkem?

Už na základní škole jsem věděl, že chci dělat se dřevem a chci mít vlastní živnost. Nikdy mě ani nenapadlo, že bych dělal něco jiného, než řemeslo. Nakonec se mi to povedlo a věnoval jsem se stavebnictví. Dokonce jsem najímal brigádníky. Pak jsem zjistil, že doba už pokročila, a pokud dělám pro někoho střechu, můžu si pronajmout jeřáb na dálkové ovládání a všechno vlastně dokážu postavit sám.

Jaká řemesla ovládáte?

Myslím si, že všechna, protože při mé práci není čas na každé řemeslo někoho shánět. Když například dělám kuchyň, tak vodu, světlýka v kuchyni, dřez, baterii zvládnou nainstalovat sám. V zemědělství, když se mi pokazí stroj, taky ho musím umět opravit, nemohu čekat na opravu. Nic není tak těžké, abych se to nenaučil. Kdysi to takhle fungovalo, a já v tom pokračuji.

Jste na nějakou svoji řemeslnou práci obzvlášť hrdý?

Já každou práci dělám tak, abych byl na výsledek hrdý. Proto mě to řemeslo baví. Teď, když už nejsem zodpovědný za zaměstnané brigádníky, mohu si dovolit zakázku i odmítnout. Dělán jen věci, které se mi líbí. Buď odmítnu, anebo řeknu přemrštěnou částku. Dnes je ale taková doba, že lidi i na to kývnou. Řemeslníků je v dnešní době málo a dá se řemeslem velice dobře uživit. Každému to doporučuji, poctivá práce se vždycky vrátí.

Jak zvládáte skloubit práci na hospodářství, řemeslo a řezbářství?

Všemu se věnuji rovným dílem. Jsem tomu rád, protože mě baví dělat pořád něco jiného a nevydržím dlouho u jedné práce. Takže třetina činností je tesařina a truhlářina, převážně stavím dřevěné konstrukce, postavil jsem už pár roubenek. Když je horší počasí a není tolik práce na hospodářství, jsem rád, když mám zakázku na nábytek. V přestávkách vyřezávám.

Jak jste se stal řezbářem?

Začátky byly obvyklé. Byl první ročník řezbářské soutěže na Grůni v Mostech u Jablunkova. Večer jsem se šel ze zvědavosti podívat na výsledky té práce. Byly tam vyřezané nějaké židličky, lavičky a já si řekl, že tohle zvládnu taky a za rok se přihlásím. Moje první věc byla pohádková postavička, protože u ní není nutné dodržet anatomii. Vyřezal jsem Kačera Skrblíka a vyhrál 2. místo. První místo vyhrál tehdy profesionální řezbář z Polska Wladek Ligocki. Měl už 20leté zkušenosti a v těch začátcích mi hodně pomohl. Radil mi s postupy při řezbě a řekl, co dělám špatně. Na dalších akcích jsem poznal další profesionální řezbáře, kteří mě taky hodně naučili. Ze začátku se moje sochy ani nepodobaly tomu, co jsem chtěl vyřezat. Postupem času jsem se do toho dostal, ale i teď sleduji ostatní řezbáře a inspirojuji se.

Jaký materiál pro své řezby používáte?

Kromě dřeva je to led, sníh a písek. Sympozia většinou organizují dovolenkové resorty, Ski-areály. Je to atrakce pro nalákání více lidí do resortu. Jeden ze zajímavých projektů je například „Tatranský ledový dům“. Je tam připravený chlazený stan ve tvaru kopule, kde je mínus 10 stupňů. Z Polska se přivezou ledové 125kg bloky a sestaví se na sebe. Vyřezávat se začíná už v polovině listopadu, kdy může být venku klidně ještě 20 stupňů. Děláme podle předlohy konkrétní baziliky nebo katedrály. Je to nádherná práce. Na Pustevnách se účastním akce „Ledové Pustevny“, která je velmi populární. Na jaře na stejném místě děláme sochy z písku. Bourá se to, až když se musí uvolnit místo zas na ty ledové. Aby socha z písku vydržela, nastříká se na ni hloubková penetrace, která udělá na soše krustu a nepropustí dovnitř vodu. Existují i festivaly s obrovskými pískovými parky. Taky na Kopřivně v Jeseníkách jsem dělal jak ledové, tak pískové sochy. Díky řezbařině jsem poznal zajímavá místa a získal hodně přátel.

Kde všude jste byl se svým uměním?

V Evropě to bylo Slovensko, Polsko, Anglie, Wales, Německo. Dvakrát jsme byli v Americe v Ridgway na Chainsaw Carwing festivalu, je to jedna z největších nesoutěžních řezbářských akcí na světě.

Pak jsme jezdili na anglické Mezinárodní mistrovství English open Chainsaw, to se mi povedlo i jednou vyhrát. Je to obrovská akce Living Heritage (Živoucí dědictví), hodně zaměřená na řemesla, kde se zúčastnilo okolo 30 řezbářů z celého světa. Je to akce, kam chodilo kolem 30 tisíc lidí. Po „covidu“ se už bohužel neorganizuje v tak velkém měřítku. Doufám, že se to časem obnoví. Taky jsem se dostal do německého Blockhausenu na Husky Cup, to je snad nejprestižnější řezbářská akce na světě. Dnes už tolik nejezdím, protože jsem začal farmařit a už nemohu odjet pryč na celý měsíc. Proto jsem rád, když se utrhnu aspoň na víkend.

Takže teď už vyřezáváte spíše na zakázku, než na sympozích?

Je to asi 50 na 50. Doma mě to nebaví tolik, jako na sympóziích. Tam je parta lidí se stejnými zájmy, jiná atmosféra a dravá soutěživost, takže si to víc užiju.

Děláte teď na nějaké řezbě, jak dlouho Vám trvá udělat velkou sochu?

Mám pořád rozdělanou jednu řezbu býka, tu se mi nedaří dokončit. Během té doby jsem už udělal několik soch. Vyřezání jedné sochy mi trvalo maximálně 5 dní a to jen proto, že jsem musel zachytit věrnou podobu konkrétního člověka. Jsou i akce, na kterých má řezbář jen 3 až 4 hodiny času na řezbu. V Anglii jsem podobnou soutěž dokonce vyhrál. Za 4 hodiny jsem vyřezal postavu ženy. V Německu na Husky Cupu jsem za 3 hodiny vyřezal 2 lavice se 4 medvědími hlavami a stůl se sovou i skříňkou uvnitř. Někdo stihne za tu dobu i celý vyřezávaný altánek. Jsou na to speciální postupy, při kterých se tahy pilou úplně minimalizují. Existují i tzv. „spid-carlingy“, atrakce pro lidi. Za hodinu vyřezu třeba sovu nebo medvěda. Pro nás řezbáře je to sprint a nemáme to rádi. Nejlíp se nám pracuje v klidu a s přestávkami, pak to vnímáme jako bohémské užívání života.

Může se řezbařině věnovat každý, i ženy?

Je třeba mít prostorové vidění i představivost, ale hodně se dá naučit. Může to dělat každý, kdo chce, i ženy. Znáám hodně řezbářek, které jsou úspěšné. Stačí mít sílu uzvednout motorovou pilu, a tu ženy mají. Pak detaily se dělají s malou pilou. Dlátka se už v dnešní době používá jen na úplné detaily.

Kde můžeme Vaše řezby vidět?

Tady nejbliž mám několik soch na Grůni v Mostech u Jablunkova, pak na Opevnění Šance foto point a u Dřevěny na Fojtství v centru Mostů skluzavku z medvědů.

Kromě toho jste i farmářem, jak jste se k tomu dostal?

Bylo to stejné, jak s tím vyřezáváním. U bývalé přítelkyně jsem viděl chov koní a celé hospodářství. Zalíbilo se mi to a chtěl jsem to zkusit. Ani jsem o tom nepřemýšlel a šel do toho. Ta práce se mi líbí a myslím si, že každý, kdo bydlí na vesnici, by měl něco chovat, měl by vědět, jak se kdysi žilo a jak je těžké něco vypěstovat. Celý proces udržování krajiny je důležitý, a pokud lidé na to zapomenou, budou pak odkázáni na to drahé a špatné.

S čím jste začínal u farmaření, co jste si pořídil jako první?

Farmařit jsem začal před 5 lety. Chtěl jsem chovat býky na maso. Chtěl jsem ovšem využít dotaci „Mladý zemědělec“, ale nedosáhl jsem na tabulky. Pořídil jsem si proto kozy na maso. Nikdo je ovšem poblíž nechoval a neměl jsem žádné potřebné informace. Na začátku se mi hodně nedařilo. Na internetu nebyly žádné rady o správné výživě, nevěděl jsem, proč zvířata chřadnou. Musel jsem se vše naučit praxí. Kdysi se to předávalo z generace na generaci, každý něco choval. Lidé se učili hospodařit přirozeně od dětství. Nelituji ale toho času, díky tomu jsem poznal spousty lidí a tenhle životní styl mě baví. Za sebe říkám, že všichni lidé na venkově by se měli začít vracet ke starým kořenům a produkovat alespoň pro vlastní potřebu.

Jaká zvířata chováte?

Mám 30 koz a stádo už rozšiřovat nebudu. Nemám je na výrobu masa, ale pro zachování plemene. Chci se věnovat spíše chovu býků, zatím jich mám 8, o hovězí je velký zájem. Mám svou bourárnu na vlastní zpracování masa a ještě bych se chtěl dopracovat k tomu, že budu mít vlastní jatka. Je to legislativně hodně náročné, ale doufám, že se to povede.

Je Vaše farma přístupná veřejnosti? Ptám se, protože má název „Farma Filip“.

Je to moje značka. Vzniklo to tak, že jsem žádal o dotaci ze Životního prostředí na ohradníky kvůli vlkům. V projektu byla podmínka, že musím mít nějakou medializaci – název, internetové stránky a cedulky na ohradnicích, že je to financováno ze Životního prostředí. Takže to vzniklo proto, aby se vlk nažral, ale ne ten z lesa. Přesto se každý, kdo má zájem, může přijít podívat na mou farmu. Býčci jsou celoročně na pastvině, kozy mám u domu, abych je měl pod dohledem, když se rodí mláďata. Mám i 2 poníky, ty jsou pro děti z rodiny a stará se o ně mamka.

Pomáhá Vám rodina v hospodářství?

Rodiče mi pomáhají, bez nich bych to dělat nemohl, hlavně když jedu někam na víkend. Mamka se mi také stará o administrativu. Sezónní práce dělám sám, protože mám stroje a ty mi pomáhají ušetřit hodně času. Dnes je technika úplně někde jinde, dokonce mám v traktoru klimatizaci. Je tam pohodlí, a dokážu tím pádem dělat celý den. V dětství jsem si vyzkoušel hospodaření převážně rukama a to jsem nesnášel. Takhle bych hospodařit nechtěl, teď mě to naopak baví.

Jsou vaše produkty označené jako ekologické?

Jsem zemědělec hospodařící v ekologickém režimu, upsal jsem se kvůli malé dotaci. Největším problémem je nakonec naše ochrana přírody a ekologie. Předpisy dělají často lidé, kteří si ten obor nikdy nevyzkoušeli. Musím teď dodržovat postupy, které mi nevyhovují. Některé věci vůbec nedávají smysl.

Nesmím používat synteticky vyrobené vitamíny a minerály. Jenže pokud chovám zvířata, která u nás nemají svůj původ, přirozeně jim chybí nějaké minerály, které v naší půdě nejsou. Musím jít za veterinářem pro certifikát, že zvíře strádá, teprve pak to mám povolené. Pozemky musí mít 5letou ekologickou udržitelnost, nesmím koupit ani tele z neekologické farmy. To je velký problém. Byrokracie kolem toho je tak velká, že je to administrativně víc náročné, než samotná práce. Chci bojovat za to, aby se pravidla zlepšila. Chci o tom hodně mluvit, aby se něco změnilo. Zemědělci jsou například nuceni svou produkci prodat na jatka a o další osud masa se nestarat. Já to dělám tak, že zvířata na jatka vozím a sám si maso rozprodávám. Chci hlavou zbořit zeď, protože si myslím, že místní zemědělec by měl být podpořen v tom, aby svou produkci zase mohl prodat místním lidem. To, co tu vyrostе, nemá odcházet pryč. Jinak být farmářem je krásné povolání, moc mě to baví.

Jste farmář, řezbář i řemeslník v jedné osobě, která z těchto činností Vás nejvíc naplňuje?

K životu potřebuji všechny tři.

Litoval jste někdy toho, že jste se dal na vlastní podnikání?

Všechny ty začátky byly vždy hodně těžké a s farmou to trvalo nejdéle. Neměl jsem techniku na hospodaření, využil jsem všech možností půjček a pořád to bylo na začátku. Teprve časem se to zlepšilo a neslo ovoce. Velkou výhodou v té době bylo to, že mám i další sféry podnikání a tyto peníze mi pomohly na financování farmy.

Chtěl byste u svého povolání zůstat už navždy?

Já si neumím představit, že bych dělal něco jiného. Potřebuji vidět hmatatelný výsledek své práce. Dokud mi bude zdraví přát, dokud budu mít sílu, chci se živit rukama.

Chtěl byste si ještě něco nového zkusit?

Teď mám rozpracovaný asi největší projekt, do kterého jsem se kdy pustil. Chci postavit penzion a provozovat agroturistiku. Rodí se mi v hlavě myšlenka, že vytvořím místo s pestrou krajinou a pastvinou se zvířaty. Vybuduji ubytovací zařízení, k tomu kemp, který osadím do ohrady a zakomponuji do toho prostoru i rybník jako krajinotvorný prvek. Chtěl bych, aby to farmářství navazovalo zase na něco dalšího. Díky tomu, že jsem řemeslník, dokážu si všechny své projekty realizovat sám a podle svých představ. Chci tam zakomponovat i to řezbářství.

Máte ještě čas na nějaké koníčky?

Rád si zajdu na kolo. Měl jsem úraz kolene a ortoped mi doporučil kolo jako rehabilitaci. Opravdu to pomáhá. Ortoped viděl příčinu mého úrazu v dlouhodobém přetěžování. Já si však myslím, že lidé, kteří těžce pracují a tělo celoživotně zatěžují, jsou pak silní a zdraví.

Co byste chtěl vzkázat našim čtenářům?

Pokud chtějí něco zkusit, ať se toho nebojí a začnou. Poctivý výrobek má vždycky hodnotu. Pokud je něco v životě oslovilo, ať neváhají a jdou do toho.

Děkujeme za rozhovor a přejeme hodně štěstí v dalších projektech.

Irena Jurgová
Foto:(archiv autor)

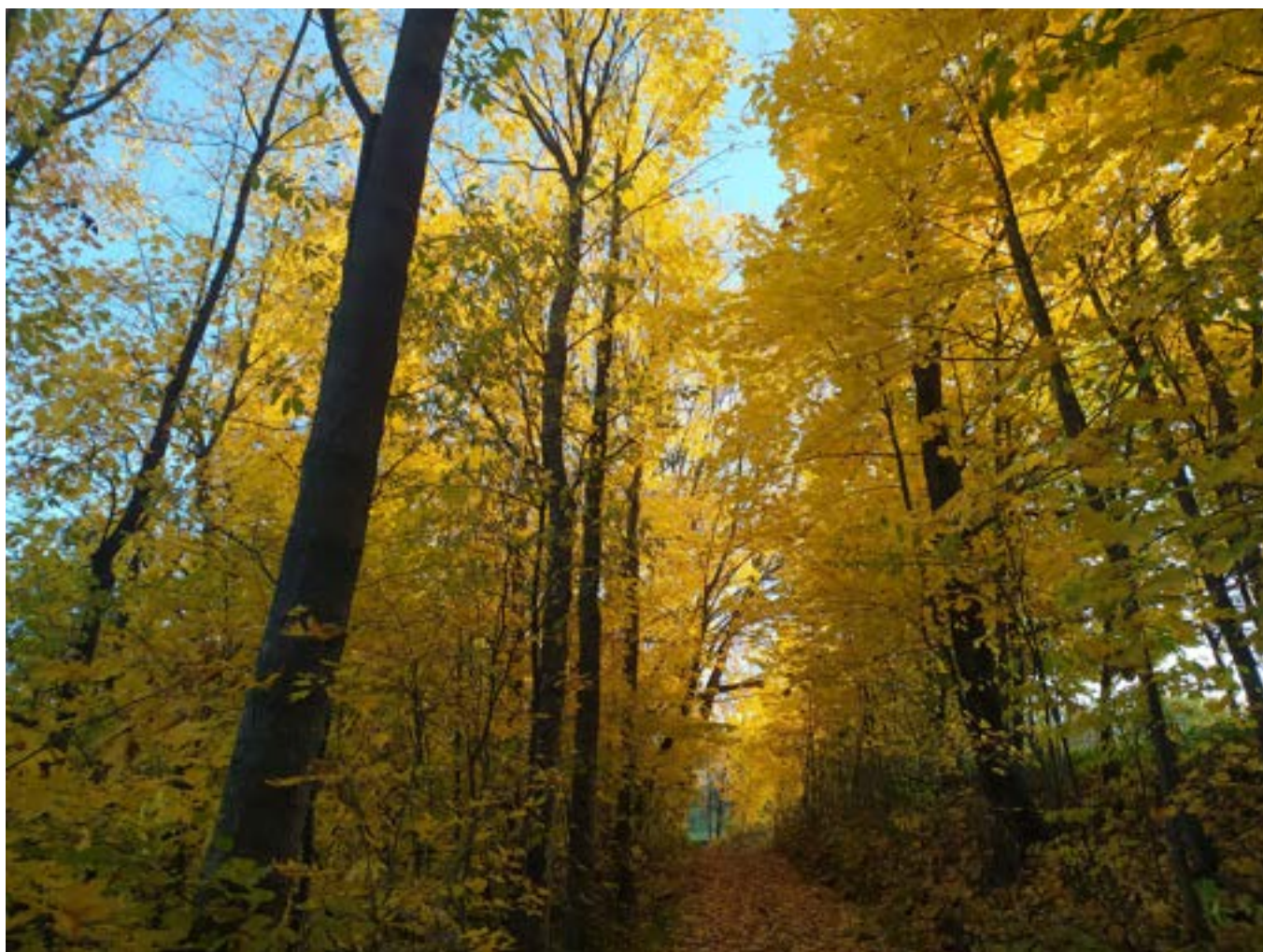
CO CZŁOWIEK DRUGIMU ROBI, TO SEBIE ROBI...

Ludzie sóm jedyn dlo drugigo chlebym a solóm. Wzajymnie sie potrzebujóm, aby mógli żyć, ale ważne je sie w żywocie jakosi przejawić. Człowiek od człowieka mo też inszi zapotrzebiyni na Ziymy. Fajne je, jak se ludzie wzajymnie pómogajóm, tam sie potym wszyscy dobrze majóm. Jak sie człowiek rano obudzi a cieszy sie z każdego dnia, tak je to na dobrej cieście a wszeckim sie tak jakosi lepi dycho. Sami wiycie, jaki to je, jak gdosi łod rana do wieczora mamrze a wiecznie sie mu cosi nie podobo. Tacy ludzie czynsto też ku wszeckimu majóm pełno rzeczy, ale jak przidzie na łomani chleba...tóż jo nic, boch muzykant.

Jak nie lza pómóść, tóż trza niechać być, bo dyć wszecko nima w naszych rynkach. Żijmy se tak, coby my nie musieli nigdzi zwijać chwost a nie było nóm gańba sie podziwać drugim ludzióm do łoczi. Niejgorszym przejawym kultury człowieka je podani rynki bez uścisku, a jak do tego głowa z łoczami idóm w drugóm stróne...to zaroz człowiek pozno podziwkym, albo falesznika.

Przychodzajóm też taki słabe chwile, kiedy nóm nima ganc do jochocho, czy do śpiywu. Tóż potym co? Przipnyć gymbe zicherkami łod łucha ku łuchu i zaś juchchu! Ni, nie trza być wdycki wyszczyrzóny, jak Jura Zowrót. Dobre je, jak se człowiek aji zasmutni, tak jak las teskni za zielynióm a śpiywym ptošków. Tak aji ludzióm je lepi, jak puszcżóm swoje emocje, tak jak strómy swoje listki. Po każdym deszczu przichodzi wdycki po jaksim czasie słóneczko. Dyć aji nóm ludzióm przichodzi tesknica po chwilach z bliskimi, kierzi nóm zostali we wspomniyniach. Łzy sie potym mogóm śmiało kulać do łolzy po kamiyniach. Choć nóm wielko woda w żywocie nieroz zebiere to niejwzocniejszy, tak trzeja mieć nadziejym na nowe dni zalote słóncym. Gdo loto ponad chmury, tóż tyn wdycki daleko doleci.

Janek z Brzega
Foto: Autor

SENIOŘI NA SÍTI

JAK NA CHYTRÝ TELEFON ?

Knihovna, Jablunkov

7., 14., 21., 28. 11. 2023

od 9–10 hod.

rezervace na tel: 777 975 217
počet míst je omezen

Akcce je financována z
grantu města Jablunkov

JACKi
Jablunkovské centrum
kultury a informací

Jablunkov

CO SE DĚJE V KNIHOVNĚ?

JAK NA RODOKMENY

Amatérský badatel – genealog pan Josef Klimek vedl v průběhu října v knihovně genealogické workshopy. Genealogie je jeho zálibou, koníčkem, ale i vědou, která zkoumá rodinné historie. Přivedla ho k tomu jeho maminka, která si pečlivě vedla rodinná fotoalba i s popisky a poznámkami. Za každou takovou fotografií se skrývá kus rodinné historie. Tímto kurzem jsme inspirovali pár nadšenců a jsme rádi, že jsme byli úspěšní. Celkem proběhla čtyři sezení a amatérských zájemců o genealogii bylo deset.

BESEDY PRO ŠKOLKY A ŠKOLY

Každoročně připravujeme pro školky a školy širokou nabídku vzdělávacích programů a knihovnických lekcí. V nabídce jsou zajímavé tématické lekce, při kterých je pro nás velmi důležité doplňovat vyprávění vhodnými knihami a čtením z nich. Po skončení lekce nastává chvíle k prohlížení knih, které naše dětské čtenáře zajímají. A to nás velmi těší. Spokojenost a radost v dětských očích, to je náš cíl. Během října už nás navštívili prvňáci z PZŠ Jablunkov a také žáci třetích tříd z MZŠ Návší. Kompletní nabídku besed najdete: jackijablunkov.cz

HRAVÉ ČTENÍ S KNIHOVNICÍ

To je program, který organizujeme ve spolupráci s DDM Jablunkov. Zapojily se do něj místní i okolní mateřské školy. Každou středu navštíví jak naši knihovnu, tak i DDM jiná parta předškoláků. V domě dětí si vyrobí dřevěnou hračku a u nás se přenesou do říše fantazie. Formou zážitkového čtení jim ukazujeme svět knížek. Nenásilnou a hravou formou přibližujeme známé i neznámé kouzelné knižní příběhy.

A CO PLÁNUJEME V LISTOPADU? KNIHTISK

Pro žáky ZŠ připravujeme ve středu 8. 11. 2023 interaktivní přednášku o knihách a knihtisku ve spolupráci se Studiem BezKliky. Studio BezKliky je volné sdružení umělců, které realizuje výtvarné, řemeslné i divadelní dílny a různé programy. Roman Prokeš se spoludivadelníky jezdí se svými projekty po celé republice. Děti si spolu s nimi budou moci vyzkoušet práci tiskařů z dob Guttenberga, tedy z dob počátků knihtisku na originálním dřevěném tiskařském lisu. Tato setkání organizujeme už několik let pro žáky šestých tříd základních škol v rámci školních výukových programů.

TRUJKUNT

Ve středu 29. 11. 2023 se můžete těšit na autorské setkání s Petrem Sagitariem. Beseda bude v 16 hodin v knihovně. Povídání o Trujkuntu – detektivní sérii kriminálních příběhů z našeho trojmezí. Nebude chybět čtení z jeho knih, autogramiáda a nezbytný prostor pro dotazy. Srdečně zveme nejen milovníky detektivek.

Muzikál v ZUŠ

Pro diváky jsme během minulého školního roku nastudovali dvě pohádky od Zdeňka Svěráka a Jaroslava Uhlíře - O červené Karkulce a O dvanácti měsíčkách. Premiéra byla v červnu. Pak jsme hráli pro klienty Alžbětinek a v karvinské speciální škole. 2. října jsme si v prostorech Jablunkovské radnice zahráli pro 300 diváků! V dopoledních představeních pro školy a školky a odpoledne pak bylo určeno veřejnosti, přišli se podívat malí i větší diváci. Děti tak získaly mnohé zkušenosti v hereckém odvětví, to, jak se na pódiu pohybovat, jak mluvit, či dokonce zpívat s mikroportem, díky spolupráci s LS audio jsme mohli použít i speciální reflektory a profesionální techniku. Děkujeme našim sponzorům: městu Jablunkov, MŠMT a zřizovateli naší školy Moravskoslezskému kraji. A především děkujeme dětem za krásná představení a paní učitelkám za nastudování a organizaci.

Naukiáda 2023

Dne 24. října se ve škole konala soutěž v hudebních naukách, která přinesla dětem nejen možnost prokázat své hudební dovednosti, ale i poznatky o různých kulturách světa. Tématem soutěže byla "Cesta kolem světa", soutěžící rozdělení do týmů, měli možnost projít čtyřmi soutěžními stanovišti, z nichž každé bylo zaměřeno na jiný kontinent. V Asii se žáci věnovali úkolům týkajícím se hudebních intervalů a akordů. Evropské stanoviště se věnovalo tvorbě význačných hudebních skladatelů Leoše Janáčka a Eugena Suchoně. V Africe se soustředili především na rytmus a v Americe zase poznávali různé hudební nástroje a jejich části. Na závěr měly děti možnost prozkoumat dvě stanoviště nesoutěžní - Antarktidu a Austrálii. V Antarktidě si mohli žáci vyfotit vzpomínkové fotografie ve fotokoutku, zatímco v Austrálii měli příležitost vytvořit komiksy, vytvořit si placku či si vyrobit masku na obličej. Soutěže se zúčastnilo celkem 25 týmů z České a Slovenské republiky. Každý tým se snažil předvést své hudební znalosti a dovednosti, a zároveň si soutěž plně užil. Rádi bychom poděkovali našim sponzorům za jejich podporu - městu Jablunkov, Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, Moravskoslezskému kraji, zobcovka.cz a eNoty.cz, spoluorganizátorovi ZUŠ Júliusa Kowalského z Bratislavy, organizačnímu týmu Naukiády za skvělou organizaci a všem učitelům za pomoc během soutěžního dne.

Co nás čeká?

Nový školní rok nás zavede na výlet po kultuře celého světa. Stejně jako Naukiáda, která nesla název "Cesta kolem světa", i naše nadcházející adventní akce bude inspirována touto globální tematikou. Připravujeme pro vás zážitek plný koled z různých koutů planety.

Během adventního koncertu, který proběhne 12. 12. 2023 v 16:30 v kostele Božího Těla v Jablunkově, budete moci naslouchat koledám z různých zemí a států, vyslechnou zajímavé obyčeje, jak se Vánoce slaví po celém světě, a podívat se na výtvarnou výstavu reflektující tuto pestrou tematiku. Rozmanitost kultur se stane naším průvodcem a inspirací pro tento zvláštní večer. Těšíme se na společné sdílení vánočního ducha s pestrými odstíny světových tradic.

Divadlo DEVÍTKA

MANŽELSKÉ VRAŽDĚNÍ

ERIC-EMMANUEL SCHMITT

11.11. 2023
SÁL RADNICE
JABLUNKOV
17.00 hod.

[@divadladevitka](#) www.divadladevitka.cz

ON ZTRATIL PAMĚŤ. ONA TRPĚLIVOST. NEBO JE TO JINAK? KOMEDIE O PARTNERSKÉM SOUŽÍTÍ.

Pěvecký sbor IDAREĐ

VÁS SRDEČNĚ ZVE NA:

Vánoční koncert

3. 12. 2023 V 16:30

KULTURNÍ DŮM PÍSEČNÁ

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

KALENDÁRIUM AKCÍ

Jablunkov a okolí

LISTOPAD

2023

2. 11. 2023 v 16:30 hod.

DĚDA NA KOLOBRNDĚ - přednáška

Jablunkov, JACKi, Pořádá: JACKi

16. 11. 2023 v 9:00 hod.

VERNISÁŽ VÝSTAVY MUZIKANTI HRAJTE

Jablunkov, Muzeum Trojmezí, Pořádá: Muzeum Trojmezí

3. 11. 2023 v 15:00 hod.

KALIGRAFIE

Nýdek, Dřevíonka, Pořádá: Dřevíonka Nýdek

18. 11. 2023 v 17:00 hod.

POHÁDKOVÁ SOBOTA

Jablunkov, sál radnice, Pořádá: JACKi

7.,14.,21.,28. 11. 2023

SENIOŘI NA SÍTI

Jablunkov, knihovna, Pořádá: JACKi

24. 11. 2023 v 18:00 hod.

VÝROBA VÁNOČNÍCH OZDOB

Nýdek, Dřevíonka, Pořádá: Dřevíonka Nýdek

11. 11. 2023 v 17:00 hod.

MANŽELSKÉ VRAŽDĚNÍ- DIVADLO

Jablunkov, sál radnice, Pořádá: JACKi

25. 11. 2023 v 16:00 hod.

VÁNOCE S BOHEMIA VOICE

Jablunkov, Kostel Božího Těla, Pořádá: JACKi

11. 11. 2023 v 19:00 hod.

VČELAŘSKÝ PLES

Mosty u Jablunkova, PZKO, Pořádá: Včelaři Mosty

29. 11. 2023

POVÍDÁNÍ O DETEKTIVKÁCH

- P. SAGITARIUS - TRUJKUNT

Jablunkov, knihovna, Pořádá: JACKi

11-12. 11. 2023

SVATOMARTINSKÁ HUSA

Mosty u Jablunkova, chata Skalka, Pořádá: Chata Skalka

2. 12. 2023 v 14:00 hod.

ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMEČKU

Jablunkov, Mariánské náměstí, Pořádá: JACKi

13. 11. 2023 v 17:00 hod.

VERNISÁŽ VÝSTAVY A. BROCKIEGO

Jablunkov, JACKi, Pořádá: JACKi

2. 12. 2023

MOSTOŘSKÁ ZABÍJAČKA

Mosty u Jablunkova, centrum obce, Pořádá: GOTIC

JACKi ZPRAVODAJ - periodický tisk územního samosprávného celku, města Jablunkov. Adresa vydavatele: Jablunkovské centrum kultury a informací, p.o., Mariánské náměstí 1, 739 91 Jablunkov, IČ 47999764. Vychází měsíčně pod ev. č. MK ČR E 23799 v nákladu 2100 ks. Místo vydání JACKi Jablunkov. Odpovědná osoba: Mgr. Gabriela Niedoba, ředitelka JACKi.

Příjem inzerce e-mail: jacki@jablunkov.cz, tel.: 558 358 013; redakce si vyhrazuje právo na krácení a úpravu textů. Tisk: KLEINWÄCHTER holding, s.r.o., Čajkovského 1511, 738 02 Frýdek-Místek.